

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 25 Mart 2026
Sayı : 1790

10/3950

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçinde bulunduğu jeopolitik coğrafyada artan askeri gerilimler, balistik füze ve hava saldırısı risklerinin somut şekilde gündeme gelmesi ve bölgesel çatışmaların doğrudan ülke güvenliğini etkileme potansiyeli dikkate alındığında, Türkiye'nin savunma sanayii kapasitesinin ve özellikle hava ve füze savunma sistemleri başta olmak üzere hava sahası güvenliğinin mevcut durumunun tüm yönleriyle değerlendirilmesi, olası tehditlere karşı hazırlık seviyesinin tespit edilmesi ve gerekli politika ve tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 102 ve 103'üncü maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

Murat EMİR
Ankara Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

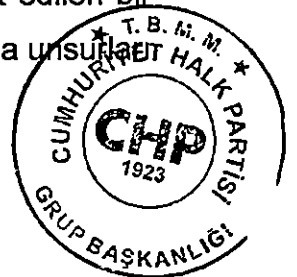
GEREKÇE

Türkiye'nin son dönemde artan bölgesel gerilimler ve balistik füze tehditleri karşısında hava savunma kapasitesi kamuoyunda ciddi şekilde tartışma konusu olmuştur. Özellikle Mart 2026'da yaşanan gelişmelerde, Türkiye'ye yönelik balistik füze tehditlerinde NATO unsurlarının devreye girdiği, buna karşılık büyük maliyetlerle temin edilen S-400 hava savunma sistemlerinin devre dışı bırakıldığı görülmektedir. Milyarlarca dolar harcanarak alınan bu sistemlerin neden aktif şekilde kullanılmadığı, hangi gerekçelerle âtil durumda tutulduğu ve bu durumun Türkiye'nin savunma egemenliği açısından ne anlama geldiği açıklığa kavuşturulmamıştır.

Ayrıca Malatya ve Adana illerine NATO kapsamında Patriot hava savunma sistemlerinin konuşlandırılması, Türkiye'nin kendi hava savunma altyapısının yeterliliği konusunda yeni soru işaretleri doğurmuştur.

Bu çerçevede; Türkiye tarafından büyük maliyetlerle tedarik edilen S-400 hava savunma sistemlerinin neden aktif şekilde kullanılmadığı, Türkiye'nin NATO entegre hava savunma sistemine bağımlılık düzeyi, Malatya ve Adana'ya konuşlandırılan Patriot sistemlerinin Türkiye'nin genel hava savunması açısından yeterliliği ve kapsama alanı, Türkiye'nin milli hava savunma sistemlerinin mevcut etkinlik düzeyi ve operasyonel yeterliliği, Türkiye hava sahasına yönelen balistik füze ve benzeri tehditlerin radar sistemleri tarafından ne ölçüde tespit edilebildiği ve izlenebildiği, son dönemde Türkiye sınırlarına düşen veya düşme riski bulunan füze ve mühimmatların kaynağı, izlenme süreci ve müdahale kapasitesi, bu tür tehditlerin Türkiye topraklarına düşme ihtimaline karşı risk analizlerinin yapılıp yapılmadığı ve alınan önleyici tedbirlerin yeterliliği hususlarının tüm yönleriyle araştırılması büyük önem arz etmektedir.

Nitekim Millî Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamalarda, Türkiye'nin hava savunmasının "çok katmanlı bir yapı" içinde yürütüldüğü ve tehdit anında en uygun sistemin otomatik olarak devreye alındığı belirtilmiştir. İran'dan ateşlenip Irak ve Suriye hava sahasını geçtikten sonra Türk hava sahasına yöneldiği tespit edilen bir balistik mühimmatın Doğu Akdeniz'de konuşlu NATO hava ve füze savunma unsurları tarafından angaje edilerek etkisiz hale getirildiği kamuoyuna yansımıştır.

Ancak bu durum, milli sistemlerin neden devreye alınmadığı ve karar mekanizmasının nasıl işlediği sorularını ortadan kaldırmamaktadır. Bu gelişmeler, bölgesel çatışmaların Türkiye'nin hava sahası güvenliği açısından doğrudan risk oluşturabilecek bir boyuta erişebileceğini açık şekilde göstermektedir. Aynı zamanda bu tür gelişmeler, bölgesel krizlerin kısa sürede daha geniş bir coğrafyaya yayılabileceğini ve farklı ülkelerin hava sahaları ile güvenlik altyapılarını doğrudan etkileyebileceğini ortaya koymaktadır.

Zira NATO unsurlarının olası bir tehdidi bertaraf etmediği/edemediği bir noktada Türkiye'nin hava sahası güvenliğinin nasıl sağlanacağı konusunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır. Günümüz güvenlik ortamında klasik askeri tehditler ile birlikte balistik füze saldırıları, seyir füzeleri, insansız hava araçları ve hibrit güvenlik riskleri de devletlerin savunma planlamasında merkezi bir yer tutmaktadır. Bu nedenle hava savunma sistemlerinin etkinliği, radar ve erken uyarı altyapısı, komuta kontrol sistemleri, envanter kapasitesi, mühimmat sürdürülebilirliği ve savunma sanayii üretim altyapısı gibi unsurların bütüncül bir perspektifle ele alınması gerekmektedir.

Bu nedenlerle, Türkiye'nin hava ve füze savunma kapasitesinin mevcut durumu, dışa bağımlılık düzeyi, milli sistemlerin etkinliği ve olası tehditlere karşı hazırlık seviyesinin tüm boyutlarıyla incelenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

